

Devetindevetdeset let delavskega praznika

1. maj

1. maj 1886 — datum, ki nam je vsem znan, in od katerega stoletnice nas loči samo še leto dni. Kadar razmišljamo o tem, takoj pomislimo na krvav začetek praznovanja delavskega praznika leta 1886 v Chicagu.

Tako, kot po vsej Evropi so bili tudi v ZDA delavci organizirani v učinkovite delavske zveze — sindikate, ki so se zavzemali za pravice delavcev. Če vemo, da so v ti-

stih časih garali po 14 ali 17 ur na dan, si ni težko zamisliti odpora kapitalistov proti geslu ameriške zveze strokovnih sindikatov, ki se je glasilo: osem ur dela, osem ur počitka in osem ur razvedrila. Sčasoma si je velik del delavstva priboril te ugodnosti, toda žrtve za to so bile zelo velike. Demonstrante ob 1. maju v Chicagu so krvavo zaustavili, pobudnike pa obsodili na smrt ali dosmrtno ječo. Njihova edina krivda je bilo zavzemanje za osnovne življenjske pogoje. To je bil najbolj brezobziren obračun z delavstvom po zadušitvi pariške komune leta 1871. Dve leti kasneje je kongres ameriške federacije v Sant Louisu razglasil 1. maj za delavski spominski dan, kasneje praznik. Ko pa se je leta 1889 pod Engelsovim predsedstvom zbrala II. internacionala, je postal ta praznik mednaroden.

V naslednjih letih — desetletjih se je vse bolj širil krog mest, industrijskih središč in držav, kjer se je praznovanje 1. maja uveljavilo in s tem tudi manifestacije z že znanimi zahtevami. V letih, ko se je vse bolj širila slutnja I. svetovne vojne, so ostalim zahtevam pridružili zahtevo po miru, kasneje pa tudi po splošni volilni pravici in zaščiti osnovnih političnih svoboščin. V 90-tih letih

prejšnjega stoletja so mnoge socialdemokratske dosegle legaliziranje praznovanja. Masovne prvomajske demonstracije, ki so se marsikje nadaljevale še naslednje dneve so prispevale k temu, da so nekatere vlade celo izglasovale zakon o letnem dopustu delavcev in skrajšale delovni čas.

V današnjem času se je praznik že uveljavil po vsem svetu. Redke so še države, kjer oblasti delavcem še vedno prepovedujejo praznovanje ali kakršno koli udeleževanje v delavskem gibanju. To so zlasti nekatere države srednje in južne Amerike. Nastala pa je druga težava. S splošnim priznavanjem 1. maja je dobil ta praznik samo zunanji značaj, kjer se predstavniki vlad celo udeležujejo praznovanja, kasneje pa ne storijo kaj dosti, da bi preprečili množično brezposlenost in ogrožanje socialnih pravic.

Drugega značaja pa ima ta praznik v deželah, kjer si je proletariat izboril oblast in se lahko s ponosom ozre nazaj na svojo zmagovito, zgodovinsko pot.

Med temi deželami je tudi naša domovina, katere delovni ljudje vsako leto znova manifestirajo svojo odločnost, da so te pridobitve pripravljeno braniti za vsako ceno.

R. C.

9. maj — dan zmage

9. maj 1945 je v Berlinu fašistična Nemčija ratificirala akt o brezpogojni kapitulaciji, ki je bil podpisan že 7. maja v Reimsu (Francija). Dan zmage se torej slavi kot zmaga zavznikov nad fašizmom v 2. svetovni vojni kot tudi zmaga jugoslovanskih narodov in narodnosti nad fašističnimi okupatorji in domačimi izdajalci. Dejansko je bila Jugoslavija osvobojena 15. maja 1945 leta, ko so enote JNA zmagoslavno končale operacije osvoboditve domovine.

Takole so borci Dolenjskega odreda v maju pred 40. leti s cvetjem na prsih in nasmejanih obrazov, vkorakali v osvobojeno Litijo.

Posnetek je nastal na sedanjem Valvasorjevem trgu, pred nekdanjim Gasilskim domom — sedaj trgovina Borovo.

Fotografija je bila objavljena v knjigi »Razvoj Predilnice Litija« (1961).

V TEJ ŠTEVILKI

Na 3. strani:

- prvo četrletje je za nami. Čas je, da pogledamo kako uspevamo slediti zadanem proizvodnem planu.

Na 4. in 5. strani:

- dosti sprememb bo v naši tovarni.

O tem, kaj gradimo, kaj bomo gradili in modernizirali smo povprašali direktorja sektorja vzdrževanja, Darka Primožiča.

Na 9. strani:

- razpis prednostne liste za delitev stanovanj v drugem polletju letos

Preberite tudi ostalo!

Vsem bralkam in bralcem čestitamo ob dnevu OF in prazniku dela!

Zaščita dihal pred strupenimi plini

Dandanes se uporablja mnogo umetnih mas (PVC), ki pri gorenju sproščajo človeškemu organizmu nevarne strupene pline. Prav tako nevarna so tudi različna vlakna, ki so narejena na sintetični osnovi. Znano je, da se pri gorenju PVC in podobnega materiala sprošča CO in fosgen, ki je posebno strupen. Pri 1 kg PVC se razvije 12—15 m³, 1 m³ poliuretanske pene razvije 250 — 270 m³ dima. Porabi se 3 × več kisika kot pri gorenju lesa. Da bi se zaščitili pred nevarnimi plini, ki jih vsebuje dim dandanes uporabljamo izolirne dihalne aparate na stisnjen zrak, ali dihalne aparate na kisik. V praksi največ uporabljamo prvega. Na našem tržišču lahko srečamo več vrst teh aparatov kot so: »Auer«, »Dräger« in »Medi«. V Predilnici imamo »Medi«.

Izolirni dihalni aparat uporablja za vstopanje v zadimljen prostor, da bi odkrili jedro požara, v prvi vrsti pa rešujemo ljudi, ki jim ni uspelo zapustiti zadržane atmosfere. Znano je, da se pri gorenju porabi kisik, ki je življenjskega pomena. Razi-skave so pokazale, če pade odstotek kisika pod 18 % in je več kot 2 % strupenih plinov, moramo izključno uporabljati izolirni dihalni aparat, ne pa zaščitne maske, ker takšne koncentracije strupenih plinov ne more absorbirati cedilo, ki je na maski. Obenem pa so cedila samo za določeno vrsto plinov kot so filtri CO ali filtri za fosgen, univerzalne filtra ni. Pojavi pa se tudi pomanjkanje kisika, ki ga ne moremo nadomestiti, saj se pri 18 % kisika že pojavljajo komplikacije, kot so glavobol, vrtoglavica ipd.

Priporočljivo je, da v zadimljen prostor vstopamo z dihalnim aparatom, ker ne vemo kaj gori in kakšni plini se pri tem sproščajo. V prostor, ki je močno zadimljen zmerom vstopata dva gasilca, ki sta opremljena z izolirnim dihalnim aparatom, lučjo in priročnim gasilnim sred-

stvom. Pot si označujeta z vrvmi ali tlačno cevjo iz najbližjega hidranta. Prva naloga je, da rešujeta delavce, katerim ni uspelo pravi čas zapustiti delovnega mesta. Dobro se je pri sodelavcih, mojstru ali izmenovodji pozanimati, če so ogrožena življenja, šele nato se prične z gašenjem.

Izolirni dihalni aparat se sestoji iz pribora za nošenje, ene ali dveh jeklenk, ki sta pod pritiskom 150 300 barov, volumen jeklenk je različen 4—10 l, odvisno od proizvajalca. Na vrhu jeklenke je visokotlačni ventil, ki je povezan z reducirnim. Iz visokotlačnega dela je še priključek na manometer, iz katerega odčitavamo, koliko je napolnjena jeklenka. Nekateri aparati kot so AUER imajo na tem delu tudi signalno napravo, ki se sproži pri 45 — 50 barih in nas opozori, da moramo zapustiti prostor, saj imamo zraka samo še za 10-15 minut. Aparati, kot so Medi imajo namesto zvočne naprave krilce, s katerim sprostimo visokotlačni ventil in tako porabimo še rezervni zrak, kateri zadošča za varen umik na prosto. To krilce mora biti obvezno zaplombirano. Reducirni ventil ima to nalogo, da zmanjša pritisk na 3—4 bare, nato pelje cev na pljučni avtomat, ki nam zmanjša tlak na 1 — 5 bara in nam dozira zrak po potrebi. Pljučni avtomat se tako nahaja na cevi in od avtomata pelje rebra cev na masko. Masko sestavlja naličnica, trakovi za nošenje in pritrjevanje, stekli za očala, notranji naličnici, kjer sta dva vdišna ventila. Izdišni ventil je na zunanji strani maske, na ustni strani je tudi govorna membrana, ki nam služi za boljše sporazumevanje.

Zrak prihaja ob steklu in preprečuje rosenje stekla, nato skozi vdišni ventil, ki je na notranji naličnici v usta.

Poraba zraka je različna od 15 l/min. do 80 l/min., odvisna je od človeka in kapacitete pljuč, od psihične in fizične obremenitve. Povprečni odrasli človek, ki je težak 80 kg porabi pri srednje težkem delu 35—45 l zraka na minuto. Porabo zraka lahko samo približno ugotovimo na naslednji način: volumen v litrih, pomnožimo s tlakom, ki je v jeklenki, to delimo s porabo zraka na minuto.

(V vlit. X p/tlak).
poraba Lit./min.

27. april — dan OF

Osvobodilna fronta slovenskega naroda predstavlja svojevrsten fenomen, tako v okviru NOB in socialistične revolucije v Jugoslaviji, kot tudi v primerjavi z osvobodilnimi gibanji v Evropi. Način delovanja je bil tako po organizacijski plati, kot tudi po načinu vodenja osvobodilne borbe, nekaj posebnega. Ko se je slovenska buržoazija opredelila za odkrito sodelovanje z okupatorjem, je KS Slovenije 27. aprila 1941 organizirala sestanek s svojimi zavezniki (demokratskim delom Sokola, krščanskimi socialisti in naprednimi kulturnimi delavci). Tu se je v povsem novih pogojih ustanovila splošna politična organizacija slovenskega naroda (Protiimperialistična fronta), od konca junija 1941 pa se je imenovala Osvobodilna fronta. Osvobodilna fronta je bila vse od začetka do osnivanja vlade NR Slovenije in prvega kongresa ljudska oblast in politična osnova te oblasti.

Po vsaki uporabi izolirni dihalni aparat očistimo, jeklenke ponovno napolnimo z zrakom, operemo masko, jo osušimo in nato razkužimo z alkoholom.

Masko hranimo v polivinilastih vrečkah. Takšen aparat je zopet uporaben za naslednjo akcijo.

A. Cirar

Usposabljanje za poklic predice

Prva generacija naših študentov na skrajšanem programu Srednje tekstilne šole v Kranju, se je v letošnjem letu že zaposlila v naši delovni organizaciji. Žal pa iz leta v leto ugotavljamo, da se učenci osnovnih šol ne odločajo za nadaljnje izobraževanje na skrajšanem programu in nam tako razpisane kadrovske štipendije ostajajo nepodeljene.

Bojimo se, da bo podobna situacija nastala tudi v tem letu.

Nepodeljene kadrovske štipendije in vse manjši interes učencev sta nas vzpodbudila, da bi v okviru naše delovne organizacije letos prvič organizirali trimesečno usposabljanje predic. Program usposabljanja za pomožnega tekstilca je verificiran in ga je sprejela skupščina uporabnikov in izvajalcev v posebni izobraževalni skupnosti za tekstilne usmeritve na seji dne 25. 6. 1984. Tako bi učence osnovnih šol, ki se odločajo za zaposlitev, usmerjali v lastno izobraževanje, namesto v usmerjeno izobraževanje na skrajšanem programu.

Prednosti takšne oblike usposabljanja so predvsem naslednje:

— učenci bi se usposobili za dela in naloge, ki jih bodo opravljali v naši delovni organizaciji;

— bistveno se znižajo stroški usposabljanja za de-

lovno organizacijo in za učence, ker bodo lahko stanovali doma;

— vsem udeležencem bomo po uspešno končanem programu usposabljanja zagotovili delo v naši delovni organizaciji;

— program usposabljanja ni zahteven in ga bodo lahko končali tudi učenci, ki imajo slabši učni uspeh;

— učence bodo poučevali delavci naše delovne organizacije, ki imajo najmanj višjo izobrazbo;

— proizvodno delo bodo opravljali v naši delovni organizaciji, za kar bodo tudi nagrajeni;

— za prevoze bomo lahko uporabili že organizirane avtobusne povezave;

— v delovni organizaciji bomo lahko zagotovili vse potrebne materialne pogoje.

Celotni program usposabljanja bo trajal 504 ure, to je 12 tednov po 42 ur teden-

4. maj, eden najbolj žalostnih dnevov v novejši zgodovini SFRJ

4. maj, eden izmed najbolj žalostnih dnevov v novejši zgodovini SFRJ

Tega dne je v ljubljanskem kliničnem centru, po dolgi in hudi bolezni, umrl Josip Broz-Tito, človek, ki je poosebljal Jugoslavijo, neumoren borec za mir, pobudnik gibanja neuvrščenosti, skratka neponovljiva osebnost. Vsi se še spominjamo dneva, ko je modri vlak mimo naše tovarne peljal tov. Tita na zadnjo pot.

Titovo delo in vsebina desetletnih bitk, ki jih je vodil za osvoboditev človeka, neodvisnost dežel in narodov, so sestavni del teženj in hotenj človeštva.

Proizvodnja v prvem četrtletju

V prvih treh mesecih smo dosegli dobre proizvodne rezultate. Proizvedli smo 2116 ton enojne preje, kar je za 8 % nad planom in 1 % manj kot lansko prvo četrtletje. V letošnjem letu smo delali 209 izmen od tega 9 v nadurah, v lanskih prvih treh mesecih pa 220 izmen od tega 18 v nadurah. Zmanjšanje nadurnega dela za polovico in neugodna koledarska razporeditev števila izmen sta vzrok za nižjo produkcijo v primerjavi z lanskim letom. Pri primerjavi povprečno dnevno dosežene proizvodnje pa ugotovimo, da so rezultati celo za 4 % boljši od lanskih.

Proizvodnja enojne preje v tonah			Indeks			
BOMBAŽ:	1984	Plan 1985	Real. 1985	85/84	85*/84	1985/Plan 85
Mikana	730	622	692	95	100	111
Česana	269	239	233	87	92	97
OE	231	226	278	120	126	123
SKUPAJ	1230	1087	1203	98	103	111
UMETNA VLAKNA (SINTETIKA)						
Prstanska	704	674	741	105	110	110
Sirospun	120	90	90	75	79	100
OE	89	106	82	92	97	77
SKUPAJ	913	870	913	100	105	105

* primerjava povprečne dnevne proizvodnje

	Proizvodnja v tonah			Indeks		
	1984	Plan 85	1985	85/84	85*/84	85/Plan
WC	220	187	225	102	-	120
OE	156	177	266	170	-	151
Prev.	922	803	790	86	90	98
Suk.	743	701	700	94	98	100
Ef.	64	63	73	114	-	117
SKUPAJ	2105	1931	2055	97,6		106,4

* primerjava povprečne dnevne proizvodnje

Iz tabele je razvidno, da smo glede na asortiman vložene preje dosegli nekoliko slabše rezultate kot smo jih pričakovali, kajti nadplanske količine vložene preje smo dosegli predvsem pri OE in WC preji, pri dodelavi pa beležimo nadplanske količine le pri efektivni preji. Razlika v doseganju plana proizvodnje enojne preje (108 %) in vložene preje (106 %), je posledica povečanih zalog enojne preje in medfaznih zalog v sukalnici.

In kaj nas čaka v naslednjih mesecih?

Imamo vse pogoje, da bomo še naprej dosegali dobre proizvodne rezultate.

Franc Lesjak, dipl. inž.

Naslednja tabela prikazuje količine preje vložene za prodajo glede na stopnjo dodelave.

Del preje, ki jo v predilnici izdelamo v obliki varkopsov ali OE navitkov, v sukalnici vložimo v enaki obliki za prodajo, ostalo prejo pa previjamo na konusne navitke in jo pri tem elektronsko očistimo. Del preje pa po previjanju še predelamo v sukano in efektivno prejo, ki predstavlja v naši proizvodnji najvišjo stopnjo dodelave.

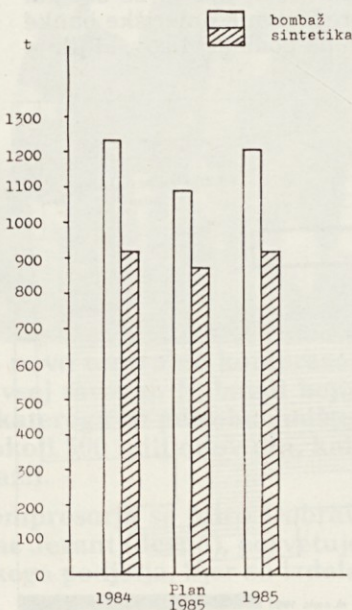
sko. Predmetnik pa se sestoji takole:

1. Slovenski jezik 30 ur
2. Varstvo pri delu 20 ur
3. Samoupravljanje 14 ur
4. Organizacija dela 8 ur
5. Tekstilna tehnologija 42 ur
6. Proizvodno delo 390 ur.

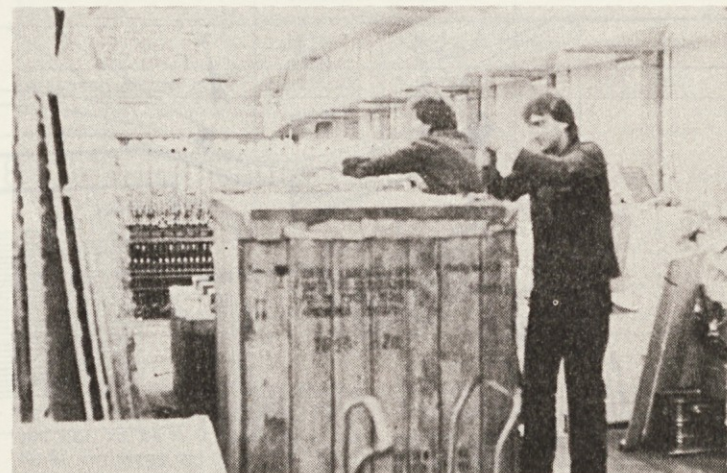
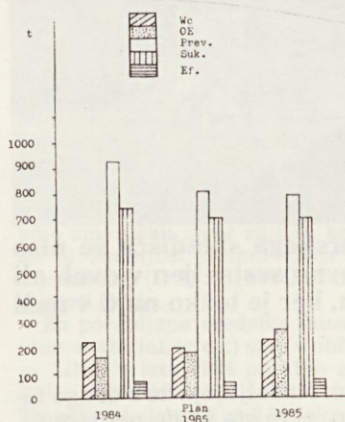
Predvidevamo, da bi s programom usposabljanja pričeli že septembra letos. Vse učence, ki se nameravajo zaposliti vabimo, da se odločijo za program usposabljanja v naši delovni organizaciji, saj bodo s tem zagotovili tudi zaposlitev. Skozi vse poletje in že sedaj, bomo v kadrovskem oddelku delovne organizacije zbirali prijave kandidatov. Torej, če se po končani osnovni šoli nameravate zaposliti, se oglasite v naši delovni organizaciji.

V. B.

PROIZVODNJA ENOJNE PREJE

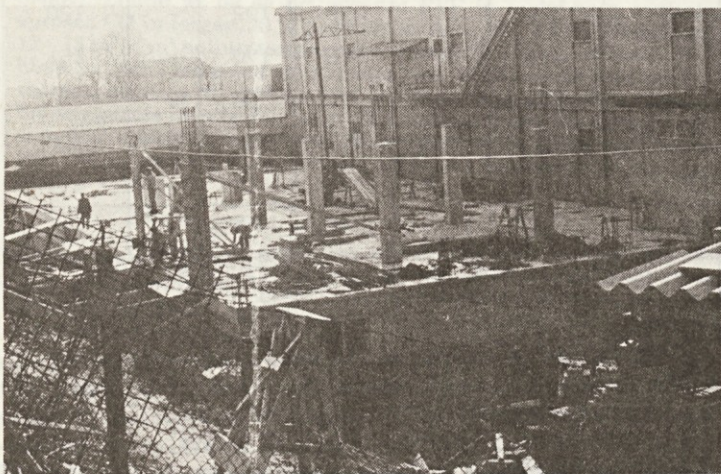
PROIZVODNJA V TONAH

Odpiranje zabojev z novimi predilnimi stroji Textima je naporeno in nevarno delo.

Letošnje investicije

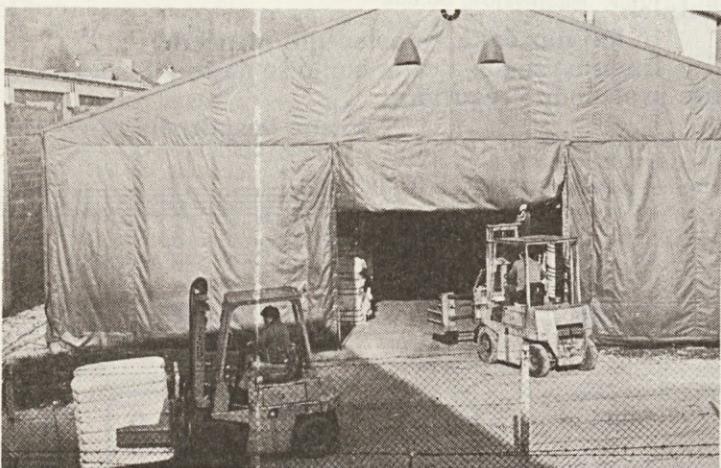
Modernizacija naše tovarne

Konec meseca so končali prvo ploščo prizidka predilnice. Nad njo bosta še dve nadstropji.

Skladišni šotor »koridor« bomo umaknili, ker bo na tem mestu zgrajeno betonsko skladišče, ki bo povezano z proizvodnimi oddelki.

Prostora za premestitev šotorskega skladišča še niso določili. Vse kaže da bo ponovno sestavljen v dveh ali več delih, na različnih mestih, ker je težko najti v naši okolici tako veliko površino.

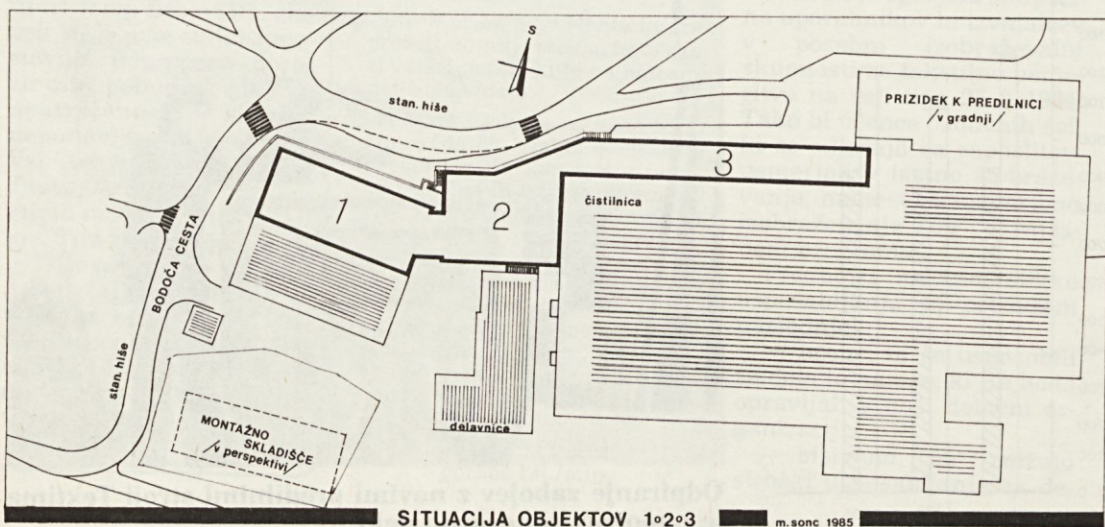
Cesta, ki vodi med našo tovarno in skladiščem že močno ovira transport bombaža. Tudi do trčenja viličarja z osebnim avtomobilom je že prišlo. V kratkem bodo pričeli graditi novo cesto za skladiščem, tako, da bo sedanja postala del našega dvorišča.

Gradnja prizidka ob predilnici za sintetiko, katerega smo pričeli graditi že lani, dobro napreduje. Zadnji petek v marcu so končali prvo ploščo, kar predstavlja 1. fa-

zo. Nadaljujejo že z drugo fazo — to sta še de nadstropji. V te prostore bodo montirani, rekonstruirani Krušikovi in nekaj Ingolstadt prstančnih strojev. V kletnih pro-

storih bo razširjena predpredilnica za sintetiko.

V zvezi z ameriškim kreditom (IFC) nas je že obiskal predstavnik ameriške banke in na podlagi vtisov, ki jih je

SITUACIJA OBJEKTOV 1:203

m. sonec 1985

Prostor ob individualnih hišah, zahodno od naše tovarne, kjer bo potekala nova, prestavljena cesta.

Bajer, ribnik z vodo za primer požara se bo v prihodnosti umaknil skladišču. Voda za gašenje požarov pa bo v manjšem, toda v globljem vodnem zbiralniku.

dobil med obiskom tudi že kar obljubil, da bomo kredit dobili (2 milijona ameriških dolarjev), o čemer pa bomo obveščeni v juniju. Z deli, ki jih bomo s tem financirali, to je z linijo za predelavo slabih bombažev in odpadkov ter za rekonstrukcijo obstoječe bombažne čistilnice M-11 bomo pričeli takoj po odobrenem kreditu in pohiteti bo potrebno, da bomo ta kredit čimbolje izkoristili.

Za to moramo zgraditi na severozahodni strani tovarne prizidek v velikosti 1600 m² in v podaljšku tudi zamenjati sedanji skladiščni šotor — »koridor« — za betonsko skladišče, ki ga bomo tam zgradili in bo s prizidkom tvoril celoto. Načrte pospešeno izdelujejo in pričetek gradnje je predviden v juniju. Ob tem bomo prestavili tudi cesto med bajerjem in Predilnico ki bo potem vodila okoli skladišč in bajerja, ob individualnih hišah.

Investitor za cesto bo litij-ska komunalna skupnost, pretežni del stroškov pa bomo plačali mi, v obliki komunalnega prispevka, ker bo cesta predstavljena zaradi nas.

Delavnice vzdrževanja bodo ostale na starem mestu, ker prej zamišljenih del ne bi uspeli v tem kratkem času končati. Zato je tudi čistilnica nekoliko manjša, kot je bila prvotno zamišljena.

V drugi fazi, čez kakšna tri leta, pa je predvidena gradnja še enega skladišča, prav na sedanjem bajerju, ki bo seveda zasut, zgrajen pa bo manjši, požarni bazen. Vse to je že vnešeno v sedanji zadržalni načrt.

Dolžni smo zgraditi še zaklonišče, za kar moramo v naslednjem srednjeročnem obdobju, do leta 1990, pripraviti lokacijsko dokumentacijo.

Koncem marca so izdelali novo centralno kompresorsko postajo, ki bo služila vsej tovarni. Nabavili bomo še rezervni kompresor za katerega bo potrebno odšteti enkrat več denarja, to je okoli 500 milijonov din, kolikor se je v tem času podražil.

Na sliki: tik po zagonu kompresorja se Miro Dobrave in Jani Bric (levo) ter Ignac Jerant (desno), posvetujejo z monterjema beograjskega podjetja, kjer so izdelali kompresor.

Iz informacij o poslovnem uspehu OZD iz gospodarstva za leto 1984 v litijski občini

Delegacija Predilnice Litija za delegiranje delegata v Zbor združenega dela v občinske skupščine, je na svoji zadnji seji pregledala tudi informacijo o poslovnem uspehu OZD za leto 1984 litijske občine. Ker je gradivo prejel le voda delegacije, menimo, da bo zanimivo za delavce naše delovne organizacije, če na kratko povzamemo nekatere informacije iz gradiva za sejo občinske skupščine občinskega komiteja za planiranje in družbenoekonomski razvoj oziroma iz informacij o poslovnem uspehu OZD za obdobje januar—december 1984 iz gospodarstva Službe družbenega knjigovodstva SR Slovenije za občino Litija. Poudariti želimo mesto Predilnice Litija v določenih kazalnikih občinskega gospodarstva in porastu posameznih osnovnih finančnih rezultatov v SR Sloveniji za enako obdobje.

Celotni prihodek občine je v primerjavi z letom 1983 poskočil v letu 1984 za 81 %: v SRS pa le za 64 %. Hitrejše povprečno rast beležimo tudi v naši delovni organizaciji in sicer za 84 %. Poleg povečane proizvodnje in produktivnosti so k tolikšnemu uspehu pomagali še dobri cenovni odnosi na tržišču. Le-ti pa so bili iz statističnih podatkov, še ugodnejši za proizvode iz usnja in krzna, zato je gotovo pomagalo, da je IUUV, tozdr Usnjarna Šmartno povečala svoj celotni prihodek kar za 100 %. Seveda pa je tudi najbolj popravila fizični obseg proizvodnje. Večjo rast od naše DO so imeli še v Kovini (96 %), Pletilji (111 %). Mesariji (151 %) in Mizarstvu Litija (87 %—).

Izvoz v občini se je povečal za 60 %, še močneje pa se je povečal uvoz za 88 %. Tako, da se je pokritje uvoza z izvozom zmanjšalo s 108,2 % v letu 1983 na 92 % v letu 1984. V Predilnici Litija smo zmanjšali izvoz za 5 %, ker se je zmanjšal skupni izvoz z Apateksom (IND 25), MTČ in Induplati Jarše.

Za porabljena sredstva (surovine, material, in dr.) smo v občini Litija v letu 1984 porabili za 83 % več sredstev kot v letu 1983. To pomeni, da smo za 2 indeksni točki porabili več sredstev, kot smo ustvarili celotnega prihod-

ka. V naši DO se poraba sredstev in rast celotnega prihodka izenačujeta, z upoštevanjem amortizacije v porabljenih sredstvih, pa je le-ta celo manjša zaradi manjše rasti sredstev amortizacije (IND 181), torej smo izjemoma edini v občini, kar se pozna tudi pri skoku naše ekonomičnosti za 1,3 %, medtem ko je v povprečju občine padla za 1 %.

Amortizacija po predpisanih minimalnih stopnjah je v občini višja za 43 %, v naši DO pa za 53 %. Žal pa se zmanjšuje delež amortizacije v skupaj porabljenih sredstvih iz 4,3 % na 3,4 %, kar ni dobro glede na razvojne cilje.

Iz spodnje tabele tudi vidimo, da je dohodek v gospodarstvu občine porastel za 76 % in je za 5 indeksnih točk nižji od rasti celotnega prihodka, v povprečju republike Slovenije pa je za 2 indeksni točki višji (166—164). V naši DO je dohodek porastel za 90 %, celotni prihodek pa za 84 %. Manjša poraba na račun slabšega povečanja sredstev amortizacije, kljub temu, pa močneje kot republiške stopnje povečujemo sredstva akumulacije (103 %) in reprodukcijska sredstva (85 %). V sredstvih akumulacije pa še vedno zaostajamo za občinskim povprečjem (94 %).

	Znesek v tisoč din		Strukt. v %		
	Leto 1983	Leto 1984	IND	1983	1984
Razporej.dohodek	2.411.025	4.263.045	177	100	100
- del. doh. za skup. porabo	466.010	721.353	155	19,3	16,9
- del doh. za sploš. družb.potrebe	36.037	33.823	94	1,5	0,8
- del doh.za druge namene	474.783	1.001.388	211	19,7	23,5
- čisti osebn.doh.	745.041	1.181.929	159	30,9	27,7
- skup.poraba delavcev	116.217	215.923	186	4,8	5,1
- akumulacija	572.715	1.108.407	194	23,8	26,0

Kazalnik dohodek na delavca se je v občini povečal za 72 %, pri nas za 84 % v SRS pa le za 62 %. Boljšega od nas (1.333.247 din) sta imela IUUV TOZD Usnjarna Šmartno in Agrotehnik Gruda, TOZD MIP (Mesari-

ja) kot najvišjega 2.319.741 din. V kazalniku rentabilnosti, t. j. v odnosu na povprečno uporabljena poslovna sredstva ali drugače, koliko dohodka je organizacija ustvarila na 100 din povpre-
(Nadaljevanje na 6. strani)

Iz informacij o poslovnem uspehu OZD iz gospodarstva za leto 1984 v litijski občini

(Nadaljevanje s 5. strani)

čno uporabljenih poslovnih sredstev, ugotavljamo, da smo v občini v letu 1984 za 2 % boljše od leta 1983, kar pa je še vedno slabo. V naši DO smo dosegli 71,2 din na 100 din povprečno uporabljenih poslovnih sredstev, ali indekso za 94,3, kar pomeni nazadovanje v primerjavi na leto 1983. Kljub temu smo še vedno dosti višji od občinskega povprečja, ki znaša 53,6.

Iz razporeditve dohodka ugotavljamo, da smo za skupne družbene potrebe namenili v občini za 55 % več sredstev kot v letu 1983, naša DO pa za 72 %, kljub temu, da opazimo zmanjšanje strukturnega deleža v dohodku iz 19,3 % na 16,9 % Stop-

nja rasti deleža po posameznih OZD je seveda odvisna od rasti njihovega dohodka in odnosov v absolutnih številkah.

Tudi za splošno porabo smo v občini namenili za 6 % manj dohodka, kot v letu 1983, to pa zaradi zmanjšane stopnje obračuna davka na dohodek. Za našo DO je to pomenilo 9 % manj obračunanih sredstev. Vpliva pa tudi ukinjeni redni republiški davek iz OD in znižan občinski davek iz OD od 0,50 na 0,35 % v marcu leta 1984. Mnogo hitreje pa so rasle druge obveznosti iz skupnega dohodka — za 111 %, v PL pa za 118 %. Temu ustrezno se je povečal tudi njihov delež v razporejenem dohodku, kar vse je možno razbrati iz spodnje tabele (po gradivu SDK):

GOSPODAR. OBČINE				
Znesek v tisoč din				
	1983	1984	IND	IND SRS
Celotni prihodek	8.965.801	16.222.620	181	164
Porablj. sredstva	6.537.513	11.959.565	183	164
Dohodek	2.428.275	4.263.045	176	166
Del doh. za skupn. in splošno porabo	502.047	755.176	150	
Del doh. za druge namene	474.783	1.001.388	211	174
Čisti OD	745.041	1.181.929	159	157
Skupna poraba	116.217	215.923	186	-
Akumulacija	572.715	1.108.407	194	180
Del akumulac. v dohodku	23,5	26,0	111	109
Doh. na delavca	697.780	1.202.890	172	162
Akumulativ. sposob.	12,4	13,9	112	119
Reproduktiv. sposob.	18,5	19,0	103	107
Ekonomič. poslov.	137,1	135,6	99	-
Čisti OD na delav. (meseč.)	17.775	27.433	154	152
Št. delav. na osnovi delovnih ur	3.480	3.544	102	101

Pri teh obveznostih je najbolj narasel del dohodka za poravnavo obresti za kredite in sicer za 180 %, povečal pa se je tako tudi njihov delež v strukturi obveznosti za druge namene iz dohodka in sicer iz 43,1 % v letu 1983 na 57,2 % v letu 1984. Pomembna in zastrašujoča ugotovitev je to, da bomo v naši DO v I. tromesečju leta 1985 verjetno porabili za obresti za kredite že toliko sredstev kot v celem letu 1984. S tem si bomo tudi lahko krepko zmanjšali naš čisti dohodek. Delež dohodka za obresti je v občini od leta 1981 v stalnem in močnem porastu.

Da ne bomo predolgi, čeprav so primerjave zelo zanimive in poučne, končajmo z nekaterimi ugotovitvami ob osebnih dohodkih.

Za čiste OD namenjajo OZD v letu 1984 za 59 % več sredstev ob zniževanju njihovega deleža v razporejenem dohodku iz 30,9 % na 27,7 %. Za 86 % pa povečujejo sredstva sklada skupne porabe. Sredstva za OD in skupno porabo je tudi v letu 1984 omejeval dogovor o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja do-

hodka, kjer je med drugim rečeno, da mora biti zagotovljena hitrejša rast sredstev za reprodukcijo od rasti dohodka oz. dosežen vsaj enak delež akumulacije v dohodku kot v predhodnem letu. Pri nas smo to uresničili, saj so sredstva akumulacije porasla za 23 % hitreje od sredstev namenjenih za OD sredstva reprodukcije pa za 15 %. Poleg tega je dohodek v SRS porastel za 66 %, čisti OD pa so zaostali le za 9 %. Pri nas je dohodek poskočil za 90 %, čisti OD pa so zaostali za 16 %. Podoben zaostanek OD je na ravni občine za 17 %.

Povprečni mesečni čisti osebni dohodek na zaposlenega v občini je bil za preteklo leto 27.433 din, to je za 54 % višji kot v letu 1983, republiško povprečje je bilo 27.575 din, Predilnice Litija pa 32.075.—din. S tem smo dosegli najvišji povprečni mesečni čisti osebni dohodek v občini na zaposlenega. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da toliko več od drugih OZD v občini na račun mnogo nadurnega dela in dodatkov za nočno oz. triizmensko delo, kar v drugih OZD ni značilno.

V. K.

Od leve — zadnja vrsta: Tone Zupančič, Milorad Guškić, Janez Grilj, Beno Rozman, Karli Podkrajšek, Ivan Jeltnikar, Pavle Koprivnikar, Franc Janežič, Franc Poglajen, Pavel Kolenc, Stane Jerebič, Marjan Jug.

Srednja vrsta: Marjan Lukančič, Jože Grilj, Karli Malis, Vili Frumen, Sandi Višnikar, Marjan Brežan, Srečko Bregar, Stane Štuhec, Marjan Fojkar, Adi Češek.

Spredaj: Ivan Pintar, Boris Okoren, Tone Krafogel, Mato Savšek, Karel Podkrajšek, zborovodja — Mitja Beuermann, predsednik — Lojze Vidic, Bruno Videmšek, Lojze Hauptman, Andrej Smerdelj in Rado Krhlikar.

Na sliki manjkajo: Ludvik Obolnar, Janez Prašnikar in Konrad Pregelj. (Foto: Z. H.)

100 let MPZ »Lipa«

Na slovenskem je samo še eno starejše pevsko društvo od litijske Lipe. Pred Litijani so se zdramili pevci v Kamniku in vztrajali do danes.

Delo Lipe je bilo vedno tesno povezano s kulturnim življenjem Litije. Brez vztrajnih pevcev, ljubiteljev petja, tudi pevsko društvo ne bi moglo prebroditi vseh viharjev.

Ustanovitev Lipe

Zbor je bil ustanovljen leta 1885, v letu, ko so se Slovenci in ves slovenski svet spominjal slovenskega blagovestnika Metoda ob tisočletnici njegove smrti. Pet let prej so Nemci ustanovili nemško šolo, ki je imela osnovno nalogo ponemčevati slovensko mladino. V obrambo so Slovenci leta 1885 ustanovili Ciril-Metodovo društvo, ki je ustanavljalo in vzdrževalo šole v najbolj ogroženih krajih. Vzporedno so ustanavljali podružnične šole, izobraževalna in pevška društva po vseh krajih, kjer je bilo to mogoče in vedno pod geslom »Biti slovenske krvi, biti Slovincem ponos!«

Leto 1885 je bilo torej leto vse-slovenskega prebujanja Slovencev in tudi Litija ni ostala ob strani. Maloštevilni narodnjaki so se takrat zavedli, da bo zborovska pesem močno orožje proti germanizaciji slovenskega naroda.

Tako je zbor začel v zelo težkih razmerah, štel je 16 pevcev,

vodil ga je nadučitelj Capuder in to vse do leta 1892. Nato je vodstvo društva prevzel Peter Jereb. Kadar je bilo le mogoče, je zbor priredil izlet v okoliške vasi in zapel nekaj domoljubnih pesmi, ki so močno vplivale na zavest slovenskega človeka.

Vse do leta 1910 pevsko društvo ni imelo svojega imena. Uvodna registracija je bila »Pevsko društvo v Litiji«. Na občnem zboru tega leta je brivski mojster Tine Tič predlagal ime »Lipa« in občni zbor ga je sprejel.

Izredno je Lipa zaživela 1911. leta, ko se je preselila v Sokolski dom in je skupaj z bralnim društvom delila sobo. Vaje so bile dvakrat na teden. Vsako leto je društvo priredilo najmanj dva večja nastopa.

Prva svetovna vojna je na bojišče potegnila tudi številne pevce Lipe in Damjan Feliks in Tine Tič se nista več vrnila v pevске vrste. Z začetkom prve svetovne vojne se je končalo tudi prvo obdobje dela pevskega društva.

Med vojnama

11. novembra 1918 se je končala prva svetovna vojna. Pevci so se začeli vračati, pridružili so se še novi in tako je zbor kmalu narasel na 60 članov in članic. V tem času je zbor razvil tudi svoj prapor. Kdo je to predlagal, ni možno ugotoviti, ker so Nemci arhiv Lipe uničili. Prvi praporščak je bil Tinko Kunstler. Razvitja prapora se je udeležilo več pevskih zborov in prireditev je prerasla v pravo pevsko manifestacijo.

Lipa po drugi svetovni vojni

Med drugo svetovno vojno je zbor upošteval kulturni molk. Kmalu po osvoboditvi so začela društva zopet delovati. Vodstvo Lipe je prevzel profesor Lado Rojc, ki je Lipo vodil do polletja naslednjega leta. Še v istem letu je vodstvo Lipe prevzel Jože Cajhen. Zanimanje za petje je naraslo. Leta 1947 je bila proslava 80-letnice rojstva Petra Jereba in 60-letnice društva. Zbor je pripravil zelo obširen kulturni spored Jerebove vokalne glasbe. Po kulturnem sporedu je bil pevski

miting z vsemi sodelujočimi zbori in občinstvom. Po tej manifestaciji se je zbor še bolj učvrstil.

Po vojni se je v zboru zvrstilo preko 100 pevcev, žal pa so bili nekateri le malo časa njegovi člani. Kljub številnim težavam je zbor v povprečju štel 26 pevcev.

Iz brošure ob 90 letnici »Lipe«.

Vodstvo zborja je za Jožetom Cajhnom, ki ga je vodil več kot 20 let, prevzel Anton Koprivnikar, nato pa še: Marjan Kolšek, Mitja Gobec, Janez Žnidar, sedaj pa zbor vodi Mitja Beuermann.

Glavna proslava visokega jubileja bo v soboto, 18. maja, ko bodo člani Lipe priredili veliki koncert v dvorani na Stavbah. Pričetek koncerta bo ob 18. uri.

Poleg tega se bodo v čast stoletnice Lipe, še ves teden vrstile

Zborovodja Mitja Beuermann in predsednik MPZ Lipe Lojze Vidic sta zadnjih pet let veliko pripomogla k vzponu litijskega moškega pevskega zborja »Lipa«. (Foto: Z. H.)

druge prireditve. Naj jih nekaj naštejemo:

Ponedeljek, 13. 5. 1985, bo otvoritev spominke razstave v dvorani na Stavbah, ob 17.30 uri;

Torek, 14. 5. 1985 — Večer z Ladkom Korošcem, v OŠ Gabrovka ob 20. uri;

Četrtek, 16. 5. 1985 — koncert Sindikalnega pihalnega orkestra Litija, pred Farbarjevimi gradom Litija, ob 20. uri.

Po končanem sobotnem koncertu bo ob 20. uri zabavna prireditev na Valvasorjevem trgu v Litiji.

Raziskava škodljivosti bombažnega prahu pri naših delavcih

Antituberkulozni dispanzer Zdravstvenega doma Litija je v Predilnici Litija opravil študijo škodljivosti vdihavanja bombažnega prahu pri delavcih bombažne čistilnice, predpredilnice in predilnice.

Preiskavo je vodil specialist za pljučna obolenja dr. Stanislav Šuškovič. Pri raziskavi, oziroma meritvi pljučne zmogljivosti pred pričetkom dela in po delu je sodelovalo medicinsko osebje ZD Litija in Služba varstva pri delu naše delovne organizacije.

Na podlagi izpolnjene ankete in rezultatov meritev pljučne funkcije, je opravil specialist, dr. Šuškovič študijo oz. sklepe, ki so bili obravnavani na strokovnem simpoziju in objavljeni v strokovni reviji, v skrajšani obliki pa v »Delu«. Krajši prispevek o tem je pripravil tudi za nas. Preberite!

Bisinoza

Bisinoza je bolezen delavcev v industriji bombaža. Povzroči jo vdihavanje bombažnega prahu, kateremu so izpostavljeni na delovnem mestu ter se zato tudi kaže z znaki obolenja pljuč.

Bisinozo poznajo zdravniki že dolgo, saj je o tej bolezni že pisal 1713. leta italijanski zdravnik in raziskovalec Bernardino Ramazzini. Vendarle bisinozo intenzivneje preučujemo ter spoznavamo njene značilnosti šele v novjšem, zlasti povojnem času.

Kako se bisinoza kaže?

Prvotno so z bisinozo poimenovali simptome delavcev v industriji bombaža, katere so čutili ob ponedeljkih. Težave, ki so jih imeli ta dan (ali pa tudi katerikoli dan po daljši odsotnosti iz službe) so delavci opisovali kot tesnobo ali občutek stiskanja v prsnem kožu ali pa kot pomanjkanje zraka na delovnem mestu.

Kasneje se je izkazalo, da imajo delavci v industriji bombaža lahko takšne težave tudi ostale dni v tednu. Na ta način je dr. Schilling razvrstil bisinozo v tri težavnostne stopnje. Bisinozo prve stopnje imajo delavci, ki imajo simptome te bolezni le ob ponedeljkih, bisinozo druge stopnje pa delavci, ki imajo prej opisane težave s pljuči vse delovne dni. Bisinozo tretje stopnje imajo delavci z znaki pridružene okvare pljučne funkcije (npr. da se hitreje zasopejo ob fizičnih naporih).

Raziskave delavcev zaposlenih v industriji bombaža opravljene v zadnjem času so pokazale zanimivo dejstvo.

Bisinoza se namreč lahko kaže tudi še na druge načine, kakor smo jih dosedaj opisali. Tako se bisinoza pri nekaterih delavcih pokaže v obliki bronhitisa. To pomeni, da ti delavci, čeprav niso kadilci cigaret, prekomerno kašljajo ter izkašljujejo bodisi sluz ali gnoj.

Pri nekaterih delavcih v industriji bombaža pa se bisinoza kaže v obliki bronhialne astme. Delavci na delovnem mestu navajajo napade dušenj, pri tem kašljajo ter jim v prsnem kožu piska. Bisinoza se, poleg opisanih oblik, lahko pokaže še na en način. Pri nekaterih bolnikih se namreč potem, ko so nekaj ur izpostavljeni bombažnemu prahu, pojavijo znaki povečanega upora v zračnih potih pljuč.

Bisinoza ima torej več obrazov. Menimo, da gre zato pri bisinozi za več različnih bolezni, katere vse povzročajo vdihavanje bombažnega prahu, s katerim je onesnažen zrak na delovnem mestu predilnic.

Ali bisinoza vodi do trajnih okvar pljuč?

Mnenja raziskovalcev te bolezni so glede tega vprašanja močno deljena. Nekateri trdijo, da je bisinoza povsem nedolžna bolezen zaradi katere pljuča ne kažejo trajnih okvar. Po drugi strani pa trdi večji del raziskovalcev, da bisinoza vodi v trajno okvaro pljuč. Vendar se tudi v tem pogledu mnenja znanstvenikov krešejo. Ni še enotnega mnenja, do kakšne stopnje se pljuča delavcev z bisinozo okvarijo. Zdi se, da različne oblike bisinoze, kakor smo jih že opisali, vodijo do različnih okvar pljuč.

Ali je bisinoza pogost pojav?

Tudi v tem pogledu so podatki v svetovni literaturi sila različni. Nekateri raziskovalci so našli to bolezen le pri posameznih delavcih v predilnicah, drugi pa pri skoraj 100 % izpostavljenih delavcev.

Zakaj takšne razlike?

Na pogostost pa tudi potek bisinoze nedvomno vpliva cela vrsta vzrokov, ki so med drugim spol in starost delavcev, njihove kadilske navade, vrsta bombažnega prahu, ki so mu izpostavljeni. Kakor smo že omenili, se

bisinoza kaže na različne načine, ki se ne kažejo vselej v enakem razmerju pogostnosti.

Iz navedenega je tako jasno, da je pri bisinozi še vrsta neresenih vprašanj. Vprašanja o različnih neresenih problemih bisinoze skušajo raziskovalci razrešiti s številnimi študijami, ki jih opravljajo v predilnicah bombaža po svetu.

Tako smo se tudi mi odločili, da opravimo takšno študijo v litijski predilnici.

Kakšni so bili rezultati naše študije?

Bisinozo smo našli pri 17 % delavcev, kronični bronhitis pri 12 % ter simptome bronhialne astme pri 11 %. Bisinoza se pojavlja po daljšem času zaposlitve, večinoma šele po 10 letih.

Kronični bronhitis smo našli tudi pri nekadilcih, vendar pa bistveno pogosteje pri kadilcih. Zelo zanimiv ter pomemben rezultat študije je bil, da se pojavi bisinoza pri kadilcih bistveno prej (vsaj 5 let), kakor pri nekadilcih.

Tudi simptome bronhialne astme smo našli zelo pogosto (pri 11 % delavcev — vendar to le ne pomeni, da imajo ti delavci tudi vsi v resnici to bolezen). Vendarle je skoraj nedvomno, da je pri delavcih v predilnici Litija bistveno več astme, kakor jo statistično pričakujemo. Astme je v splošni populaciji največ 1—3 %. To je tudi eno od vprašanj, ki bi jih poizkušali v nadaljevanje sedanje študije razrešiti.

Vsekakor pa je najpomembnejši sklep sedanje študije ta, da delavci skušajo prenehati kaditi cigarete! Pri njih se kot reče bisinoza pojavi v krajšem času, bisinoza pa sama po sebi (da ne omenjam škodljivega vpliva samega kajenja na pljuča) utegne voditi do okvar pljuč.

Upokojili so se

V letu 1985 planiramo 21 rednih in 12 predčasnih upokojitev. Navadno se v prvih mesecih leta delavci največ odločajo za upokojitev. Tokrat se je v februarju upokojilo 7 delavk.

Naše upokoženke — od leve: Ana Taufer, Jožefa Perpar in Ljudmila Planinšek. Ostale štiri Jožica Čarman, Milena Obrč, Štefanija Komotar in Marija Jančar se poslovilnega srečanja niso udeležile.

Povabilu na naše srečanje so se odzvale le tri. V prijatnem, enournem razgovoru z njimi smo skupaj prehodili njihovo delovno pot ter se spomnili vseh tistih prijetnih in tudi neprijetnih dogodkov, ki se jim bodo za vedno vtisnili v spomin.

Milka Planinškova se je prvič zaposlila pri nas leta 1947, v oddelku predpredilnice. Zaradi neurejenega varstva otrok je bila primorana, da je delo prekinila in ostala dve leti doma. Leta 1958 se je ponovno zaposlila, tudi tokrat kot posluževalka flyerjev. Nekaj let je opravljala tudi dela in nalo-

ge inštruktorice praktičnega dela v predpredilnici, zadnje tri leta pred upokojitvijo pa je bila razporejena zaradi boleznih na lažje delo.

Ana Tauferjeva se je zaposlila v naši delovni organizaciji leta 1957, pred tem je bila 5 let zaposlena v Pletilji v Litiji. Pričela je kot snemalka v predilnici I in v tem oddelku nato opravljala dela predice vse do upokojitve. Odločila se je za predčasno upokojitev.

Jožefa Perpar se je zaposlila v Predilnici leta 1951. Upokojila se je s 35 leti delovne dobe, ker je bila pred zaposlitvijo v Litiji nekaj časa

v brigadi, delala pa je tudi na vrtnariji na Selah. Svoje delo predice je rada opravljala, čeprav z leti vedno težje, vendar je posluževala stroje vse do zadnjega delovnega dne.

Milena Obrč se je zaposlila v Predilnici v Litiji leta 1951 v oddelku predpredilnice, kot posluževalka flyerjev. Leta 1958 pa je bila razporejena za vlagalko cevkv v odelek stročnarne. Ko smo v delovni organizaciji prenehali z izdelovanjem cevkv, je še naprej ostala v tem oddelku, kot zbiralka rabljenih cevkv. Ob upokojitvi ima polnih 35 let delovne dobe.

Štefka Komotar se je koncem leta 1949 zaposlila v naši delovni organizaciji, v oddelku predilnice, sprva kot snemalka in nato kot predica. Leta 1959 je opravila izpit za polkvalificirano delavko v tekstilni stroki in bila kasneje razporejena za vodjo snemalne kolone. Po letu

1981 pa je zaradi boleznih ponovno posluževala prstančne predilne stroje.

Marija Jančar se je prvič zaposlila v Predilnici že leta 1945, štiri leta kasneje pa je delo prekinila. Za ponovno zaposlitev se je odločila leta 1964, ko je bila razporejena za delavko v sukalnici. Delo sukalke je opravljala vse do upokojitve. V pokoj odhaja starostno, s 24 leti delovne dobe.

Jožica Čarman se je kot 15 letno dekle že leta 1950 zaposlila v Predilnici kot snemalka kopsov v oddelku predilnice in nato kot predica. Leta 1959 si je pridobila polkvalifikacijo. Od leta 1974 dalje je opravljala dela vodje snemalne kolone, vse do upokojitve.

Vsem upokoženkam želimo, da bi leta, ki so še pred njimi preživele zdrave in ve-sele!

V. B.

Prišli — odšli v marcu

PRIŠLI:

11. 3. 1985 **Božidar VI-DERGAR**, Valvazorjev trg 12, Litija, predilnica rezerva;

11. 3. 1985 **Anton KOVIČ**, Cesta komandanta Staneta 5, Litija, splošno vzdrževanje;

18. 3. 1985 **Marjeta CEGLAR**, Grbinska c. 50, Litija, predilnica rezerva;

18. 3. 1985 **Janez RAZPOTNIK**, Prvomajska 3, Litija, predilnica rezerva;

21. 3. 1985 **Roman ZAMAN**, Gradišče 2, Šmartno, mešalnica 1. izmena

Izključitev:

7. 3. 1985 **Milena MILOJICA**, Brodarska 14, Litija, predpredilnica 2. izmena;

11. 3. 1985 **Verka KALTAK**, Cesta komandanta Staneta 18, Litija, predilnica bombaža 3. izmena;

5. 12. 1984 **Mojca LAHARNAR**, Ponoviška cesta 10, Litija, predpredilnica 2. izmena;

V naši delovni organizaciji je bilo na dan 31. 3. 1985 zaposlenih 1022 delavcev, od tega 673 žensk in 349 moških.

Od skupnega števila zaposlenih je 44 mladoletnih oseb.

J. Zupančič

ODŠLI:

Upokojitve:

31. 3. 1985 **Stanislava GOROGANC**, Cesta komandanta Staneta 1, Litija, zbiralnica cevkv;

31. 3. 1985 **Ivan ROZINA**, Mala Kostrevnica 21, Šmartno, mešalnica 1. izmena;

31. 3. 1985 **Marija MUZGA**, Gubčeva 4, Litija, sukalnica 3. izmena;

31. 3. 1985 **Lidija HOSTNIK**, Ces. komandanta Staneta 7, Litija, predilnica bombaža 1. izmena;

Prenehanje delovnega razmerja v poskusnem roku:

18. 3. 1985 **Ignac CEGLAR**, Grbinska cesta 50, Litija, predpredilnica 1. izmena;

Razpis prednostne liste za delitev stanovanj

V skladu s 45. členom samoupravnega sporazuma o urejanju stanovanjskih vprašanj razpisuje odbor za stanovanjska vprašanja prednostno listo za dodeljevanje stanovanj za čas od 1. 7. do 31. 12. 1985.

Po tej prednostni listi bodo člani odbora za stanovanjska vprašanja dodeljevali izpraznjena stanovanja in naslednja nova stanovanja:

— enoinpolsobno stanovanje št. 5 v I. nadstropju v izmeri 47,38 m²

— enosobno stanovanje št. 11 v II. nadstropju, v izmeri 44,42 m²

— dvosobno stanovanje št. 6 v I. nadstropju v izmeri 55,52 m² (to stanovanje je po sklepu DS dodeljeno Silvi Dragar — mlada družina).

Vsa nova stanovanja so v bloku na Maistrovi ulici 10, ki bo zgrajen predvidoma do konca tega leta.

Razpis traja od 19. 4. do vključno 10. 5. 1985. V tem času se morate vsi interesenti prijaviti na razpis pri Vlasti Grom, kjer boste podpisali vprašalnik in s tem prevzeli moralno in materialno odgovornost, da ste navedli pravilne podatke, o čemer se

bodo člani odbora za stanovanjska vprašanja prepričali z ogledi stanovanjskih pogojev.

V razpisnem roku morate predložiti tudi dodatno dokumentacijo:

— potrdilo o OD zakonca ali ostalih družinskih članov za leto 1984

— zdravniško potrdilo o zdravstvenem stanju družinskih članov (zdravniška potrdila starejša od dveh let ne bodo upoštevali)

Zamenjava stanovanj

V zadnjem času je vedno več prošenj za zamenjave stanovanj. Predvsem želijo stanovanja zamenjati upokoenci, ki živijo v prevelikem stanovanju in seveda tudi predragem. Svoje stanovanje želijo zamenjati za primerno manjše stanovanje (vsaj urejene sanitarije), ta pravica pa izvira iz naslova imetnika stanovanjske pravice.

Stanovanje želijo zamenjati:

1. **Jože Borštinar** — imetnik stanovanjske pravice na trisobnem stanovanju na Trgu na Stavbah 14;

2. **Marija Zavodnik** — imetnica stanovanjske pravice na dvosobnem stanovanju na Prvomajski 4;

3. **Draga Domadenik** — imetnica stanovanjske pravice na trisobnem stanovanju na C. kom. Staneta 9;

4. **Ivanka Prašnikar** — imetnica stanovanjske pravice na dvosobnem stanovanju na C. kom. Staneta 14;

5. **Frančiška Štros** — imetnica stanovanjske pravice na večjem enosobnem stanovanju na C. kom. Staneta 14.

OPOMBA: Ivanka Prašnikar bi se vselila tudi v novo enosobno stanovanje. O tem bodo sklepali člani odbora za stanovanjska vprašanja. V kolikor bodo tej zamenjavi ugodili, bodo njeno stanovanje dodelili po prednostni listi, ki je razpisana.

Možnost zamenjave imate torej vsi tisti, ki zasedate enosobno stanovanje ali garsonjero. Lahko se o zamenjavi pogovorite s samimi prosilci oz. dobite dodatne informacije pri Vlasti Grom.

— v primeru izvenzakonske skupnosti: potrdilo o številu družinskih članov

— v kolikor bo OZD zakonca pomagala reševati stanovanjski problem: sklep samoupravnega organa o višini posojila.

Vso dokumentacijo je potrebno predložiti v razpisnem roku, kajti kasneje predložene dokumentacije odbor za stanovanjska vprašanja pri sestavi prednostne liste ne bo upošteval, kot tudi ne prošenj, ki bodo prišle

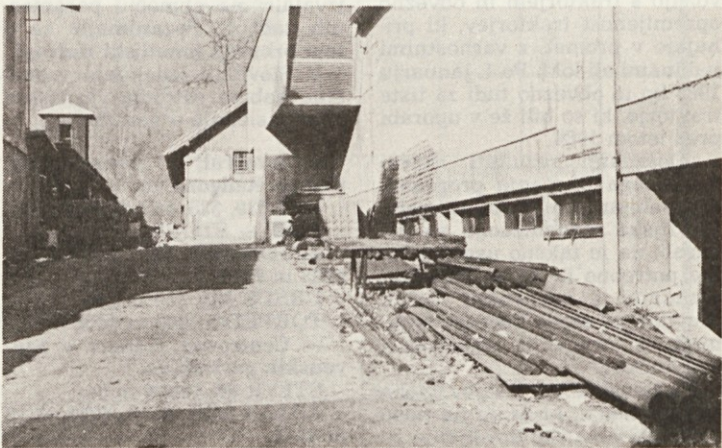
oz. prosilcev, ki se bodo prijavili po 10. maju 1985.

Prednostno listo bo odbor za stanovanjska vprašanja sestavil po že utečenem postopku. Najprej bo objavljen osnutek, na kaerega bodo možne pripombe v roku 8 dni, nato pa bo osnutek z upoštevanjem pripomb sestavil predlog prednostne liste, na katero bodo možni ugovori na delavski svet delovne organizacije. Prednostna lista naj bi bila dokončana do 30. 6. 1985.

Vlasta Grom

Skladišče drobnega materiala je prenatrpano. Z novimi regali bodo v istih prostorih povečali uporabno, skladiščno površino.

Tudi pred tem skladiščem je prostor ob transportni poti kar zaseden z jeklenimi materiali, ki jih uporabljajo v mehanični delavnici za izdelavo raznih delov. Tudi to bi lahko primerneje skladiščili.

Poškodbe v marcu

Ko je **Branka Džuranović** šla v službo na popoldansko izmeno, je pri prehodu s ceste na pločnik, stopila na rob pločnika, padla in si poškodovala zapestje desne roke.

Viličarist **Jože Kirm** je z naloženim ročnim viličarjem pred rampo skladišča gotovih izdelkov zapeljal na rešetko odvodnega kanala. Kolo vozička je obtičalo med rešetkami, tako da se je voziček v trenutku ustavil, zaradi tega pa ga je v desno stran reber udaril ročaj vozička.

Po lastni izjavi je **Jožeta Škafarja** pri prevozu bal nenadoma uščipnilo v hrbtenici tako, da je moral iskati zdravniško pomoč.

OPOZORILO: Opozarjamo vse, da morajo nesreče na delu in na poti na delo in z dela prijaviti mojstru oz. službi za varstvo pri delu v najmanj 24 urah po nesreči. V nasprotnem primeru se lahko zgodi, da se poškodba ne prizna!

Andrej Krhlikar

Prodajam, kupim!

V litijski okolici kupim starejšo hišo z nekaj zemlje (Naslov v uredništvu)

Prodajam novo telefonsko poličko — za polovično ceno. (Naslov v uredništvu)

Ugodno prodajam osebni avto Zastava 750, letnik 1977. Ni registriran. Jože Merčon, Grbinska c. 35, Litija.

Varna uporaba kmetijske mehanizacije

Z uvajanjem mehanizacije na kmetijah smo nado-meščali nagel odhod delavcev iz kmetijstva v druge dejavnosti. Temu pa ni sledilo seznanjanje in usposabljanje kmetov za pravilno in varno uporabo traktorja in priključnih strojev ter ostale kmetijske mehanizacije.

Posledica tega je naglo naraščanje števila nesreč pri kmetijskih delih. Prevladujejo nesreče, ki nastajajo pri delu s traktorji in priključnimi stroji. Največ nesreč se zgodi v zasebnem kmetijstvu, kjer se poškoduje največ mladih in starejših kmetov, torej ravno tistih, ki imajo najmanj izkušenj pri delu s kmetijsko mehanizacijo. Zelo malo je nesreč v kmetijskih organizacijah, kjer bolj skrbijo za varnost kmetijskih delavcev. Številne nevarnosti in možnosti za poškodbe se lahko končajo tudi s težjo invalidnostjo ali celo s smrtjo.

Razvitejše države so pred leti močno znižale število nesreč, predvsem smrtnih, z obvezno uporabo varnostnih kabin in lokov na traktorjih. Ugotovitve ob analizi vzrokov nesreč nas opozarjajo, da moramo bolj seznaniti kmete z vzroki zaradi katerih prihaja do nesreč pri delu in jih bolj usposobiti za varno uporabo kmetijske mehanizacije. Temu cilju smo sledili tudi v zakonu o varnosti cestnega prometa, ki določa obvezno opravljanje tečajev o varnem delu s traktorjem in priključki pred pridobitvijo vozniškega dovoljenja za vožnjo s traktorjem in obvezno opremljenost traktorjev, ki prihajajo v promet, z varnostnimi kabinami ali loki. Po 1. januarju 1986 bo to obvezno tudi za tiste traktorje, ki so bili že v uporabi pred letom 1984.

Dosedanji rezultati skoraj dveletnega izvajanja programa usposabljanja za varno uporabo kmetijske mehanizacije so pokazali, da je takšno usposabljanje potrebno in da se tečajniki seznanijo z osnovnimi načeli pravilne in varne uporabe traktorja in osnovnih traktorskih priključkov.

Na žalost se teh tečajev udeležujejo le tisti, ki želijo na novo pridobiti vozniško dovoljenje za traktor, ne pa tudi ostali.

Z namenom, da bi čimveč ljudi seznanili z varno uporabo traktorja in priključkov, je kmetijsko tehnična komisija pri Zvezi organizacij za tehnično kulturo Slovenije izdala tudi priročnik za varno delo s traktorjem in traktorskimi priključki. V njem je predstavljena osnovna vsebina programa, ki ga morajo obvladati kandidati za voznike traktorjev, zato želimo, da bi se z njim seznanilo čimveč kmetov in drugih uporabnikov kmetijske mehanizacije.

Največ nesreč s traktorjem se zgodi, ko pride zaradi neznanja ali nepazljivosti voznika do pravačanja. Posledice takšnih nesreč se največkrat končajo s hujšimi poškodbami ali celo smrtjo voznika, ko ga traktor pokoplje pod sabo. Varnostna kabina oziroma varnostni lok pa ima namen preprečiti prav pre-

vračanje, če že pride do zvrnitve traktorja.

Da bi uresničili zakonsko določilo, po katerem morajo biti vsi traktorji po letu 1985 od 1. januarja 1986 opremljeni z varnostno kabino ali varnostnim lokom, sicer ga ne bodo smeli uporabljati ne le na javnih cestah, ampak tudi na njivah, travnikih in gozdu.

Najprej je potrebno seznaniti kmete s potrebnostjo opremljanja traktorjev z varnostnimi kabinami in loki in ugotoviti število posameznih tipov traktorjev, ki jih imajo kmetje ter se nato povezati s trgovskimi organizacijami, ki se ukvarjajo s prodajo kmetijske mehanizacije oziroma direktno s proizvajalci varnostnih kabin in lokov, da jih lahko pravočasno naroči.

Hkrati je potrebno določiti oziroma usposobiti tudi servisne delavnice za kmetijsko mehanizacijo, kjer bodo kmetom montirali varnostne kabine in varnostne loke, saj vsi traktorji, predvsem še starejši, nimajo ustreznih konstrukcijskih rešitev za pritrditev kabine ali loka. V primeru večjih naročil pa so pripravljene izvršiti montažo varnostnih kabin in lokov tudi sami proizvajalci na območju posameznih zadrug. **Pozanimajte se o tem pri svoji kmetijski zadrugi.**

V Sloveniji izdelujejo varnostne kabine oziroma varnostne loke naslednje organizacije:

— **Integral, Avtoradgona, Gornja Radgona:**

IMT 539, 533, 542, 560 in 558, FIAT — STORE, ZETOR 2511, 4911, 5011, 6011, 6945 in 7011,

URSUS 335, 355 in 360, TORPEDO 4006 in 4606.

— **Centrovod, Lenart v Slovenskih goricah:**

STEYR 86, 188, 8 in 84, ZETOR 2511, 3511, 4718, 4712 in 4911,

PASCUALI TV 730, 402 in 404, IMT 533, 539, 540 in 560,

DEUTZ D 4006, UNIVERZAL 445, URSUS C 335, in C 355.

Kabine izdelujejo v standardni in luksuzni izvedbi, ter v obliki ogrodja kabine (loka). Po naročilu delajo tudi varnostne kabine za vse ostale vrste traktorjev.

— **Mercator, Agrokombinat**

Krško varnostne kabine za vse tipe traktorjev TOMO VINKOVIČ TV — BJELOVAR, medtem ko dela varnostne loke tovarna TOMO VINKOVIČ — BJELOVAR sama.

— **SGG Tolmin, TOZD Gozdne gradnje in mehanizacija** izdeluje specialne varnostne kabine za delo v gozdarstvu za: IMT 560, 568, 577 in 578 poleg tega pa tudi varnostne loke z vetrobranom in pločevinasto streho za traktorje IMT, ZETOR FIAT

store, UNIVERZAL, URSUS, SAME in DEUTZ — TORPEDO.

— **Komunalno obrtno podjetje Šentjur pri Celju**, izdelujejo vse vrste varnostnih lokov za traktorje FIAT STORE. Cena varnostnih kabin se giblje od

60—120.000 din in varnostnih lokov od 40—60 tisoč din, odvisno od vrste, izvedbe in opremljenosti. V primeru večjih naročil pa so proizvajalci pripravljene izdelovati varnostne kabine in loke tudi za ostale, manjševilne znamke in tipe traktorjev.

Predstavljamo vam dejavnost »ŽIVE«

IZ delovne organizacije »Živa« — svetovalnica za življenje v dvoje so predlagali, da vam jih predstavimo, ker menijo, da dejavnost »Živa« še ni znana širši javnosti, tako tudi ni znana mnogim ljudem, ki potrebujejo pomoč psihologa, seksologa, socialnega delavca tedaj, ko iz najrazličnejših vzrokov ne morejo vzpostaviti uspešne zveze s partnerjem in njihovi zvezi grozi propad.

Preberite torej ta prispevek!

Z dejavnostjo naše svetovalnice za življenje v dvoje vas seznanjamo, ker menimo, da vam lahko pomagamo pri urejanju osebnih težav v zvezi z vašim življenjem v dvoje. Če jih imate, ste gotovo za to, da bi jih odpravili, pri čemer vam lahko pomagamo. Zadovoljstvo in sproščenost neposredno vpliva tako na delovne uspehe kakor tudi na življenjske nasploh.

Kljub organiziranemu socialnemu in psihološkemu delu v nekaterih delovnih organizacijah in občinah se s problematiko življenja v dvoje najbolj neposredno ukvarja prav naša svetovalnica.

S svojim delom dopolnjujemo prizadevanja za pomoč človeku, oziroma nudimo pomoč, ki jo ustanove v sistemu mentalno higienskega varstva ne morejo v celoti opraviti.

Naše delo temelji na delu s posameznikom s katerim skušamo doseči, da bi bolje razumel sebe, motive svojega vedenja, zavestno sprejel zakonitosti življenja v dvoje oziroma v družini, se razbremenil najrazličnejših stisk, ki mu otežkočajo naraven odnos do partnerja ter dosegel enakopravno medsebojno sodelovanje na vseh življenjskih področjih.

Znano je, da sodoben način življenja ljudi medsebojno odtuja, zato so gotovo tudi med vami delavci, ki so osamljeni, težko vzpostavljajo stike, ki jim je potreben nasvet v razpadajoči zakonski skupnosti in podobno.

Čeprav opravljamo dejavnost širšega družbenega pomena, posluša naša svetovalnica zaenkrat še ne podlagi gospodarskega računa in sicer temelji financiranje na podlagi zračunavanja storitev. Cena storitve je odvisna od zahtevnosti primera in finan-

čnih možnosti stranke ter je plačljiva v 3 oziroma 5 zaporednih mesečnih obrokih.

Naj povemo še to, da je trenutno pri nas včlanjenih nekaj tisoč kandidatov. Zlasti ugodne perspektive za vzpostavljanje poznanstev imajo delavke z osnovnošolsko izobrazbo, dekleta, ki jih veseli delo na kmetiji in delavci srednjih let s fakultetno izobrazbo.

Če se boste odločili, da vam pomagamo iz osamljenosti in, če si želite sopotnika za življenje v dvoje oziroma, če živite v dvoje in vaša zakonska skupnost ni stabilna, pridite, pomagali vam bomo. Diskretnost je zajamčena.

Kje je ŽIVA, svetovalnica za življenje v dvoje? V Ljubljani, Hranilniška 7 a (za blagovnico Astra, Bežigrad).

Sprejemamo vsak dan, razen ponedeljka, od 8.—12. in popoldan od 16.—18. ure, ob sobotah od 8.—12. ure.

Informacije lahko dobite osebno ali po telefonu: 313-186 in 325-865.

V pričakovanju vas lepo pozdravljamo.

3Direktor DO:
Ljuben Karašov, dipl. psih.

Slovarček

ANDRAGOGIKA — izobraževanje odraslih

BARD — keltski ljudski pesnik

GRACILNA nežna, vitka

ALOGIJA — nelogičnost

RIBNIKAR srbska književnica

CANAAN — mesto v ZDA

ALTAVISTA — mesto v Virginiji (ZDA)

JELSA — mesto na Hvaru

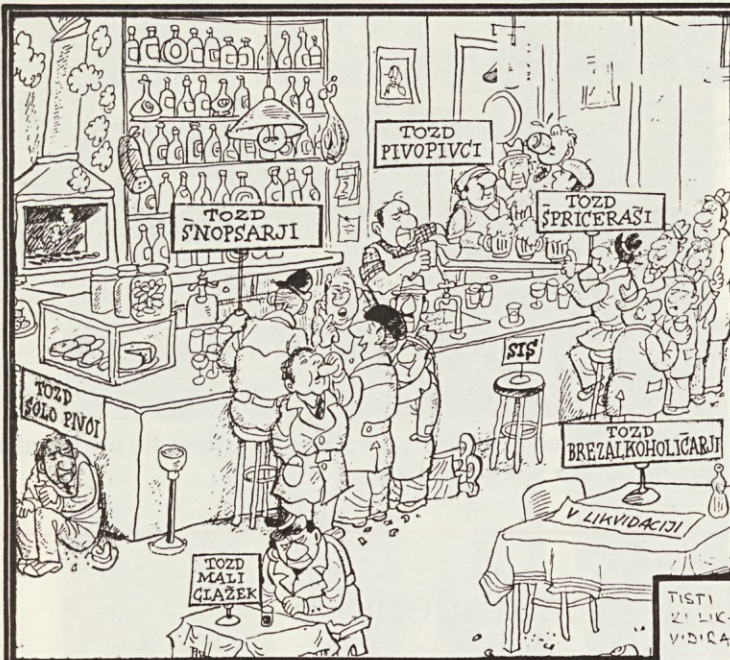
BELIZAR — bizantinski vojskovodja

NAGRADNA KRIŽANKA

Rešeno nagradno križanko oddajte v nabiralnik Litijskega Predilca, ali na naslov uredništva najkasneje do vključno ponedeljka, 6. maja 1985. Ne pozabite pripisati svojega imena in naslov.

Nagradili bomo tri izžrebance z nagradami 400.—din, 250.—din in 150.—din.

Nagradna križanka

POLMER		SRBSKA PISATELJI	BEOSRAJSKA TV SERIJA	ČLOVEKI NAJBOLJ PRIZATELJI	ARTI OZNAKA ITALIJE	TROPSKI VUŠČAR	TERBA, CERKAR	ZAH. BEL NOVE CVINEJE
FOSFOR		GODALNI INSTRUM.						
DEL KO-PALNICE					AAR			
20. ČRKA					ETIOPSKI GOSPOD			
PRITOK BALKANSKEGA JEZERA					JEZERO V ETIOPIJI			
OCET					BIBLIJSKA OSEBA			
OTOCJE V TUA-MOTU					VRSTA ŽITA			
PONESREČENEC						DAJČA ROBA, VEK	MEJNA POLJSKA REKA	IZMETAC NABOJEV
SREDIŠČE VRTENJA								MESTO V ZDA
BORIS STREL		M. ČRKA ČAS BREZ VOJNE	NINA OZNIK	ŠOLSKI LIKOVNI LOSEK Z OSEK	NEMŠKO PECTO V KRAJ (SLAVA)	MESTO V ZDA (KLEZMA)		
PISATELJI CE ROMA NOV						KAZANJ		
BELEŽ						NORVEŠKI JEZIK-SLOVEC		
						OS. ŠOLA		
				RDEČI KRIZ	SLIKAR JUSTIN		VZHODNO EVROPSKA DRŽAVA	LUKA V ISRAELU
				CELTSKI LUDSKI PESNIK	NELOGIČNOST			MESTO V VIRGINIJI ZDA
			STAROVA HRVAZ BIVANJE	RANCOEL				KAZALNI ZAMEK
								OŠEŠI ZAMEK
OTOCJE V ATLANTIKU		NEJNA, VITKA					ANGLEŠKI POPEVAR	
ANTONOM. POKRAJINA							JOHN OKOČAR IVAN	
KEMIJSKI ZNAK ZA LITIJ		MESTO V ZDA			IME PISATELJA HANSONA	GOSPLINICAR	CALIJ	VODNA ŽIVAL
KILO VOLT		IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH						HUMORISTKA IZ TELEKSA
ODEJA		ŽINKO, ANTIČ		HUNSKI POGLAVAR				POLMER
		INDUSTR. RASTLINA						RENIJ
UREN				GOZDNA PTICA		MAJHEN PES		
DEREK				ZUPAN POK. FRANCOZI		ŽENSKO IME		
		VSE V REDU	MIHELIČ	STROMOVNJAK ZA KMETIŠTVO		MESTO NA HVARU		GRŠKI OČUK
		TISTI KI OVINKARI				BIZANTIN. VOJVOKOV.		ZAKUPST CVETNIH POPEVOK
VRSTA LETA ŽOGE			ANTON ERJAVEC		VRSTA IGRE S KARTAMI			IRIDIJ
			NAPOJENI					NJE
MESTO V ČRN. GORI					PREBIVALKA ERIVANA			
					VINKO CECLAR			
TISTI KI ČIKA								
OBRSKI POGLAVAR				KRAMA				GLEBNI ZAMEK
				HARI				ARABSKI SODNIK
		POMORŠČAKI						
						SLOVENSKI PERNIL		
						BOGINJA JEZE		
		VELIKO FINSKO JEZERO			IME ČERNE PEVKE KUNČ			RIMSKA H
								VEZNIK
MITOLOŠKO PODZEMLJE		TOTALNI POLNE-TEK			TOJE MOŠKO IME			
INDUKA PRITRIL.		AVSTRIFA						
IRSKA REPubl. ARMAJA			EGIPTOVSKI BOMBAY		EGIPČAN. SONČNI BOG		TRMA. INATENJE	

Ne tvegaj! Zato se pri vožnji pripni z varnostnim pasom!

S 1. januarjem 1985 je stopil v veljavo v Jugoslaviji drugi del zakona o obvezni uporabi varnostnih pasov med vožnjo. Zakon so sprejeli in velja že od leta 1980 (Uradni list SFRJ štev. 63/80), vendar je bil v obdobju privajanja do 1. januarja 1985, po tem datumu veljajo tudi denarne kazni, ki so napisane v 213. členu Zveznega zakona o temeljih varnosti cestnega prometa (Uradni list SFRJ 63/80) in se glasi:

— 213. člen — Z denarno kaznijo 100 dinarjev se kaznuje takoj na mestu za prekršek:

1) voznik in oseba, ki se med vožnjo v motornem vozilu ne privežeta z varnostnimi pasovi (35. člen),

2) voznik, ki vozi v osebnem avtomobilu otroka v nasprotju s 36. členom tega zakona.

— 35. in 36. člen pa pravita:
— 35. člen — Voznik in oseba, ki se vozi v motornem vozilu, ki ima vgrajene varnostne pasove, morata biti privezana z njimi, dokler vozi vozilo v prometu na javni cesti.

— 36. člen — V osebnem avtomobilu se na prednjem sedežu poleg voznika ne sme prevažati otroka, ki je star manj kot 12 let, kot tudi ne osebe, ki je očitno pod vplivom alkohola.

Tudi v drugih vzhodnoevropskih državah je varnostni pas predpisan z zakonom. Ker pa je ta predpis težko nadzorovati (predvsem na avtomobilskih cestah) je zavarovalnica pri plače-

vanju odškodnin pri avtomobilskih nezgodah dosledna in odškodnine ponesrečencem, ki niso bili pripeti z varnostnim pasom, ne izplačuje.

Varnostni pas le skupaj z vzglavnikom (naslonjalom za glavo) lahko nudi željeno varnost v primeru nezgode.

Slabost naše avtomobilske industrije osebnih vozil je v tem, da so varnostni pas sicer sprejeli kot obvezni del avtomobilske opreme, vzglavnik pa prodajajo še vedno pod dodatno opremo. (Tudi pri nas bomo od 1. maja letos pri novih avtomobilih, obvezno vgrajevali naslonjala za glavo, če tega že tovarne ne bodo storile.)

V deželah, kjer ima avtomobilska industrija dolgoletno tradicijo in si pridobiva izkušnje z laboratorijskimi poizkusi na novih modelih (beri: razbijajo nove avtomobile) pa je tovrstna varnostna oprema obvezni del opreme, sicer vozilo ne sme v prodajalno.

Zavedati se moramo, ko sedemo v avtomobil, da je v naših rokah tako naše kot sopotnikovo življenje.

Kljub vsem dokazom o prednostih uporabe varnostnega pasu še vedno najdemo ljudi, ki se ne pripenjajo, z izgovorom, čes da jih utesnjuje.

Vsem tem moramo povedati tole: V krsti je človek še veliko bolj na tesnem!

SREČNO IN VARNO VOŽNJO!

D. M.

Križišče Predilniške in Topilniške ulice, ki bo kmalu premeščeno s tega mesta.

Novo iz Radenske SWING COLA

V želji, da bi čim bolj zadovoljili potrebe naših kupcev, smo se v »Radenski« odločili za nov izdelek SWING COLO.

Zakaj prav okus kole? Raziskave so pokazale, da je ta okus v svetu in tudi pri nas, poleg okusov po limoni in oranži, eden najbolj priljubljenih. To potrjujejo tudi podatki o prodaji kole: 68 % vseh prodanih brezalkoholnih pijač v Jugoslaviji je te vrste.

Okus kole je najbolj priljubljen pri mladih celo pri otrocih. Kole izvirajo iz Amerike. Prva je bila pripravljena iz oreščka kole, ki vsebuje precej velik odstotek kofeina. Po oreščku so poimenovali pijačo. Še danes dajemo to ime osvežilnim pijačam temne barve, za katere pa sploh ni več nujno, da vsebujejo kofein, ortofosforjevo kislino, sladkor in navadno vodo, kar je osnovni recept kole.

Kako smo v »Radenski« pripravili SWING COLO?

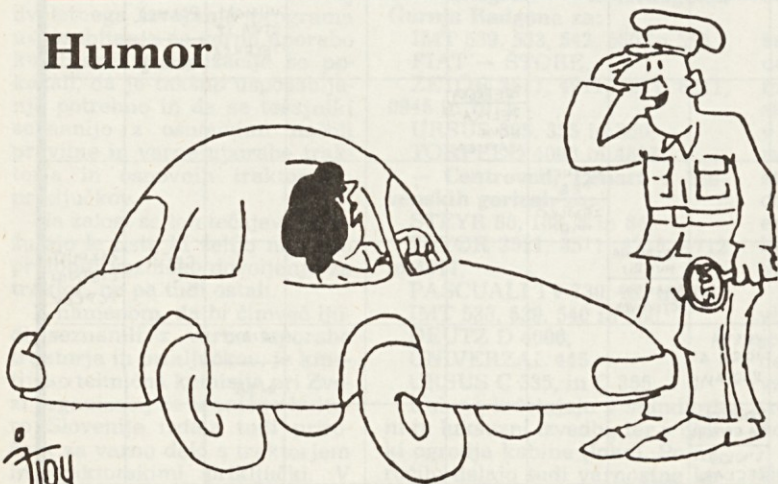
Tako kot pri vseh naših izdelkih smo se držali načela, ki nam je v »Radenski« tudi sicer vodilo pri drugih odločitvah, da namreč ponudimo ljudem, ki dajo nekaj na zdravo življenje, tako pijačo, ki je na trgu še ni. Vzeli

smo našo osnovno surovino — mineralno vodo — ji dodali izvlečke oreška kole, SEVEDA BREZ KOFEINA, vitamine, sladkor in še druge naravne sestavine. Tako je nastala SWING COLA.

Namenjena je ljubiteljem kole, torej mladim po srcu in vsem, ki priznavajo kakovost pijačam z mineralno vodo, vendar brez konzervansov.

Humor

Kje pa imate pas nedolžnosti — oprostite — varnostni pas?

ODGOVOR

V neko zakonsko posvetovalnico je prispelo pismo s takole vsebino:

— Odkar smo kupili psa, me moj mož sploh ne pogleda več. Ali je to dovolj močan razlog za razvezo.

Posvetovalnica je odgovorila:

— Načelno je dovolj močan razlog, vendar nam pred našim dokončnim odgovorom pošljite svojo fotografijo.

GOVOR

Dva šefa računovodstva sedita v kavarni in se pomenkujeta.

— Ali si ti že kdaj govoril pred večjo množico ljudi, vpraša prvi.

— Seveda sem.

— In kaj si jim rekel?

— Tovariši in tovarišice, jaz sem nedolžen.

NESPORAZUM

»Ta sodobna dekleta,« je vzdihnila stara gospa. »Zlepa ni katere, ki bi še znala ravnati z iglo.«

»Jaz že znam!« je ugovarjala nečakinja. »Če je igla v rabi vse leto, jo je treba zamenjati, sicer se plošča pokvari.«